

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 90/2023

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Δ')

Συνεδρίαση της 27^{ης} Ιουνίου 2023

Σύνθεση

Πρόεδρος: Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ.

Μέλη : Αντώνιος Τατσόπουλος, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ, Ελένη Πασαμιχάλη, Στέργιος Κίκας, Δημήτριος Κατωπόδης, Αναστασία Ζαφειριάδου, Θεόδωρος Ράπτης, Φωτεινή Δεδούση, Διονύσιος Κολοβός και Σταυρούλα Μπανάκου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Αγγελική Αναστοπούλου, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το με αριθ.πρωτ.:2683/07-02-2023 έγγραφο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη /Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής/Γενικής Διεύθυνσης Αντεγκληματικής και Σωφρονιστικής Πολιτικής/Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Καταστημάτων Κράτησης/Τμήματος Υπηρεσιακής Κατάστασης Σωφρονιστικών Υπαλλήλων, Επιμελητών Ανηλίκων και Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται εάν η Υπηρεσία δύναται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999) και εν γένει στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, να χορηγήσει σε ιδιώτη τις αιτηθείσες από αυτόν πληροφορίες, που περιλαμβάνονται στον ατομικό- υπηρεσιακό φάκελο υπαλλήλου της και αφορούν άδεια άσκησης δεύτερης εργασίας, με επίκληση εννόμου

συμφέροντος του αιτούντος λόγω της ιδιότητάς του ως κατηγορούμενου σε ποινική δίκη.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδότησε ως εξής :

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και από τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Η Ε.Π., δικηγόρος Χαλκίδας, με την από 27-12-2022 αίτησή της προς την Γενική Γραμματεία Αντεγκληματικής Πολιτικής(ΓΓΑΠ) του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, ζήτησε να πληροφορηθεί εάν ο Ε.Α., υπάλληλος του κλάδου ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης, αρμοδιότητας της ΓΓΑΠ, που υπηρετεί στην Εξωτερική Φρουρά των Φυλακών Χαλκίδας, έχει ειδική άδεια για δεύτερη εργασία, για ποιο χρονικό διάστημα και ποιο είναι το ακριβές αντικείμενο αυτής. Προς θεμελίωση του αιτήματός της, η αιτούσα επικαλέσθηκε έννομο συμφέρον λόγω της ιδιότητάς της ως κατηγορούμενης σε εκκρεμή ποινική δίκη και προσκόμισε το υπ'αριθμ.αρ. Β.Κλ.89/2020/29-10-2019 Κλητήριο Θέσπισμα του Εισαγγελέα Εφετών Εύβοιας, σύμφωνα με το οποίο αυτή κλήθηκε ως κατηγορούμενη ενώπιον του Τριμελούς Εφετείου Πλημμελημάτων Εύβοιας, την 13.04.2021, προκειμένου να δικασθεί για το αδίκημα της συκοφαντικής δυσφήμισης σε βάρος του εγκαλούντος Ε.Α., και ειδικότερα διότι την 18-04-2019 ισχυρίστηκε και διέδωσε για τον εγκαλούντα, ενώπιον τρίτων, «γεγονότα που μπορούσαν να βλάψουν την τιμή και την υπόληψή του, γνωρίζοντας ότι τα γεγονότα αυτά είναι ψευδή και συγκεκριμένα... ότι *“κάνει παράνομα δεύτερη δουλειά” και “αφήνει ατάιστο το παιδί του...”*».

Κατόπιν τούτου, η Υπηρεσία υπέβαλε το ανωτέρω ερώτημα, ενημερώνοντας σχετικά την αιτούσα.

Στη συνέχεια, η Εισαγγελία Εφετών Εύβοιας, με το υπ'αριθμ. πρωτ. 782/30-03-2023 έγγραφό της, ανέφερε ότι η ανωτέρω υπόθεση θα εκδικασθεί, μετά από αναβολή, στη δικάσιμο της 26^{ης} Ιανουαρίου του έτους 2024, η αιτούσα δε, με την από 19-04-23 νεότερη αίτησή της προς την ερωτώσα υπηρεσία, επικαλούμενη το έννομο συμφέρον

της και θεωρώντας ότι υφίσταται η σχετική άδεια, ζήτησε τη χορήγηση αντιγράφου αυτής.

Νομοθετικό Πλαίσιο

2. Στο άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.2690/1999(Α'45), όπως ισχύει, προβλέπονται τα εξής:

Άρθρο 5 (Πρόσβαση σε έγγραφα)

«1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. 2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. 3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης 4. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο...5. ...6. Η χρονική προθεσμία για τη χορήγηση εγγράφων κατά τις παρ. 1 και 2 ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του πολίτη είναι είκοσι (20) ημέρες».

3. Ο Γενικός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016 «Για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46 της ΕΚ (ΓΚΠΔ)» (L'119), ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή στις 25-05-2018, προβλέπει στις ακόλουθες διατάξεις του, τα εξής:

Άρθρο 1 (Αντικείμενο και στόχοι)

«1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες που αφορούν την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και κανόνες που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα...».

Άρθρο 6 (Νομιμότητα επεξεργασίας)

«1. Η επεξεργασία είναι σύλληψη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α)... β)... γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας, δ)..., ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας, στ)....»

Άρθρο 9 (Επεξεργασία ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα)

«1. Απαγορεύεται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αποκαλύπτουν τη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις ή τη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, ...»

Άρθρο 86 (Επεξεργασία και πρόσβαση του κοινού σε επίσημα έγγραφα)

«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε επίσημα έγγραφα που κατέχει δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον μπορούν να κοινοποιούνται από την εν λόγω αρχή ή φορέα σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται η δημόσια αρχή ή ο φορέας, προκειμένου να συμβιβάζεται η πρόσβαση του κοινού σε επίσημα έγγραφα με το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει του παρόντος κανονισμού».

4. Στα άρθρα 5, 26 και 42 του ν.4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα», μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 679/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α'137), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Άρθρο 5 (Νομική βάση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιους φορείς)

«Οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας».

Άρθρο 26 (Διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιους φορείς)

« 2. Οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να διαβιβάζουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε ιδιωτικούς φορείς εφόσον:

α) η διαβίβαση είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων του φορέα που διαβιβάζει και πληρούνται περαιτέρω και οι προϋποθέσεις του άρθρου 24·

β) ο τρίτος στον οποίο διαβιβάζονται έχει έννομο συμφέρον να είναι σε γνώση της διαβίβασης και το υποκείμενο των δεδομένων δεν έχει έννομο συμφέρον να μην διαβιβασθούν τα δεδομένα που το αφορούν· ή...»

Άρθρο 42 (Πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα)

«1. Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που αφορούν στη χορήγηση εγγράφων από φορείς του δημοσίου τομέα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 του ανωτέρω Κώδικα, καθώς και των λοιπών διατάξεων που αφορούν στη χορήγηση εγγράφων από τον εκάστοτε φορέα ή αρχή ή υπηρεσία παραμένει ανεπηρέαστη, όταν περιεχόμενο των εγγράφων αυτών αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. 2. ...»

5. Στο άρθρο 1 του π.δ. 215/2006 «Κανονισμός Οργάνωσης-Λειτουργίας της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης Καταστημάτων Κράτησης» (Α'217), το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 49 παρ.9 του ν.2721/1999, προβλέπεται ότι:

Άρθρο 1 (Σκοπός και αποστολή)

«1...2. Η Υπηρεσία αυτή αποτελεί ιδιαίτερο ένστολο και ένοπλο σώμα, λειτουργεί με τους δικούς της κανονισμούς και για το προσωπικό της εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν τους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους, σε συνδυασμό με τις διατάξεις και ρυθμίσεις που αφορούν το φυλακτικό προσωπικό των Καταστημάτων Κράτησης και του παρόντος Κανονισμού...»

6. Στα άρθρα 23 και 31 του «Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών υπαλλήλων και υπαλλήλων νπδδ», ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3528/2007 (Α'26), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 23 (Προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου)

«1. Το προσωπικό μητρώο συγκροτείται μετά το διορισμό του υπαλλήλου και περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία τα οποία προσδιορίζουν την ατομική, οικογενειακή, περιουσιακή και υπηρεσιακή του κατάσταση σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο. 2...4. Η αρμόδια υπηρεσία προσωπικού υποχρεούται να τηρεί, να φυλάσσει και να ενημερώνει το προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου, σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων...»

Άρθρο 31 (Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή)

«1. Μετά από άδεια ο υπάλληλος μπορεί να ασκεί ιδιωτικό έργο ή εργασία με αμοιβή, εφόσον συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης του και δεν παρεμποδίζει την ομαλή εκτέλεση της υπηρεσίας του. 2. Η άδεια χορηγείται για συγκεκριμένο έργο ή εργασία μετά από σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και μπορεί να ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο. Η άδεια στους υπαλλήλους του Δημοσίου χορηγείται από τον οικείο υπουργό ...3...».

7. Στα άρθρα 1 και 4 του π.δ/τος 178/2004 «Τρόπος τήρησης - ενημέρωσης του προσωπικού μητρώου δημοσίων υπαλλήλων, υπαλλήλων ν.π.δ.δ.»(Α'154), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 6 του άρθρου 23 του προΐσχυσαντος υπαλληλικού κώδικα (ν.2683/1999), ορίζεται ότι:

Άρθρο 1(Προσωπικό Μητρώο του υπαλλήλου)

«1...4. Κάθε στοιχείο που αφορά την υπηρεσιακή κατάσταση και δραστηριότητα του υπαλλήλου κοινοποιείται υποχρεωτικά στην αρμόδια για την τήρηση του προσωπικού μητρώου υπηρεσία, προκειμένου να τεθεί στο προσωπικό του μητρώο, καθώς και στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο.»

Άρθρο 4 (Τήρηση και ενημέρωση των στοιχείων του προσωπικού μητρώου)

«1...2. Ο προϊστάμενος της οικείας υπηρεσίας προσωπικού είναι υπεύθυνος για την τήρηση, ασφαλή φύλαξη και ενημέρωση όλων των στοιχείων που συγκροτούν το προσωπικό μητρώο, όπως επίσης και για τη διαβίβαση των στοιχείων αυτών, όταν αυτό επιβάλλεται από ειδικές διατάξεις νόμων, αφού προηγουμένως ενημερώσει σχετικά τον υπάλληλο, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση του απορρήτου του περιεχομένου αυτού. Ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας, ο προϊστάμενος της υπηρεσίας προσωπικού μπορεί να ορίζει για την εκτέλεση των ανωτέρω καθηκόντων υπαλλήλους που υπηρετούν στην οργανική μονάδα, στην οποία αυτός προϊσταται ή στις υποκείμενες σε αυτήν μονάδες. 3. Κάθε υπάλληλος δικαιούται να λαμβάνει γνώση του προσωπικού του μητρώου. 4. Πέραν των

οριζόμενων στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 και με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 23 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. που κυρώθηκε με το Ν.2683/1999, αποκλείεται η γνώση και πρόσβαση οιοδήποτε τρίτου στο περιεχόμενο των στοιχείων του προσωπικού μητρώου. 5. Τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου καταχωρούνται και υπόκεινται σε επεξεργασία με ηλεκτρονικό τρόπο. Κατά την καταχώρηση και επεξεργασία λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να αποκλείεται: (α) η πρόσβαση οιοδήποτε τρίτου σε αυτά, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου και (β) η αλλοίωση, καταστροφή, απώλεια των στοιχείων που τηρούνται ηλεκτρονικά. 6. Η τήρηση και επεξεργασία των στοιχείων του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου, καθώς και οι υποχρεώσεις των υπεύθυνων για την τήρηση αυτού, διέπονται συμπληρωματικά από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

Ερμηνεία των διατάξεων

Από τις ανωτέρω διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, και από την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

8. Με το άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας αναγνωρίζεται σε κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο το ατομικό δικαίωμα γνώσης των διοικητικών εγγράφων, με τις προϋποθέσεις και τους όρους που θέτει, αλλά και την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3 αυτού. Το εν λόγω δικαίωμα κατοχυρώνεται στις διατάξεις των άρθρων 5^Α παρ.1, και 10 παρ.3 του Συντάγματος και αποτελεί συνέχεια και συνέπεια του γενικότερου δικαιώματος στην πληροφόρηση, απαραίτητης προϋπόθεσης για την αποτελεσματική άσκηση των λεγόμενων διαδικαστικών δικαιωμάτων (δικαίωμα αναφοράς, δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης και δικαίωμα δικαστικής προστασίας)[ΣτΕ 2125/2020, ΝΣΚ 278/2017]. Η άσκηση του ανωτέρω δικαιώματος, είτε με τη μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας είτε με χορήγηση αντιγράφου αυτού, αντιστοιχεί σε αυτοτελή υποχρέωση της διοικητικής αρχής να αποφαίνεται, εντός της

προβλεπόμενης προθεσμίας, επί αιτημάτων πολιτών για παροχή πληροφοριών και να επιτρέπει την πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα σε όσους έχουν υποβάλει γραπτό αίτημα. Η άρνησή της να το ικανοποιήσει, όταν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις άσκησης του, ή προκειμένου να αποτρέψει τη δυσχέραση της έρευνας των αρχών για την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης, πρέπει να είναι έγγραφη και αιτιολογημένη (ΣτΕ 1214/2000, 205/2000, ΝΣΚ Ολ 727/2001, ΝΣΚ 189,190/2015, 400,243/2000), διότι έχει εκτελεστό χαρακτήρα και υπόκειται σε ακυρωτικό έλεγχο (ΣτΕ Ολ.94/2013, ΣτΕ 2125/2020, 1648/2019). Η ανωτέρω ρύθμιση αποβλέπει προεχόντως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της Διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων προς τον πολίτη υπηρεσιών (ΣτΕ Ολ.3004/2010).

9. Η ως άνω διάταξη αναφέρεται τόσο στην έννοια των διοικητικών εγγράφων στα οποία ζητείται πρόσβαση (ενδεικτικά: ΣτΕ 3855/2010, ΝΣΚ ολ 354/2006, 63/2008, ΝΣΚ 111/2020, 58/2019, 70/2017, 278/2017), όσο και στις προϋποθέσεις άσκησης του εν λόγω δικαιώματος, με βασική την προϋπόθεση του «ευλόγου ενδιαφέροντος» του αιτούντος την πρόσβαση, το οποίο προκύπτει κατά τρόπο αντικειμενικό από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης προσωπικής έννομης σχέσης αυτού, συνδεδεμένης με το περιεχόμενο του αιτηθέντος διοικητικού εγγράφου και δεν απαιτείται η απόδειξη «εννόμου συμφέροντος» ή «ειδικού εννόμου συμφέροντος» στο πρόσωπο του αιτούντος, αναγκαία προϋπόθεση για την πρόσβαση στα ιδιωτικά έγγραφα που φυλάσσονται στη δημόσια υπηρεσία (ενδεικτικώς: ΣτΕ Ολ 94/2013, ΣτΕ 3130,1214/2000, 841/1997, ΝΣΚ Ολ 63/2008, 354/2006, ΝΣΚ 92/2005, ΑΠΔΠΧ 6/2013).

10. Ο Γενικός Κανονισμός 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016 (ΓΚΠΔ), έχει ως αντικείμενο την προστασία αφενός του δικαιώματος των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και αφετέρου του δικαιώματος της ελεύθερης κυκλοφορίας των δεδομένων αυτών και της πρόσβασης κάθε ενδιαφερόμενου σ'αυτά. Στο προοίμιο του ΓΚΠΔ αναφέρεται ότι το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο δικαίωμα, πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Ο ΓΚΠΔ ισχύει ενιαία και άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τη δημοσίευσή του, την 25-05-2018, στην εφημερίδα της Ε.Ε.. (ΑΠ 662/2020, 93/2017).

11. Με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ καθορίζονται λεπτομερώς οι απαιτήσεις για τη συλλογή και τη διαχείριση προσωπικών δεδομένων από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και θεσπίζεται η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι αυτής της επεξεργασίας, παράλληλα με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων, με σκοπό τη συμπόρευση και το συμβιβασμό των δύο δικαιωμάτων και επιπλέον την αναγκαιότητα της στάθμισής τους, ορίζοντας για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεών του, ως αρμόδια, τη συνταγματικά κατοχυρωμένη και συσταθείσα με τον ν.2472/1997, Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ). Την ευθύνη τήρησης του Κανονισμού φέρει ο Υπεύθυνος επεξεργασίας, ο οποίος επιβαρύνεται με το πρόσθετο καθήκον να αποδεικνύει από μόνος του τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του ΓΚΠΔ, προς το υποκείμενο των δεδομένων και ενώπιον της εποπτικής Αρχής, αφού πλέον δεν προβλέπεται σύστημα αδειοδότησης από την ΑΠΔΠΧ για τα δεδομένα ειδικών κατηγοριών (ευαίσθητα), όπως προβλεπόταν υπό την ισχύ του προηγούμενου ν.2472/1997 (ΑΠΔΠΧ 5/2021, 17/2021, 52/2018).

12. Ειδικότερα, κατά τις διατάξεις του άρθρου 6 του Κανονισμού, η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων με τη μορφή της διαβίβασης ή ανακοίνωσης δεδομένων σε τρίτο, είναι σύννομη, όταν ισχύει τουλάχιστον μία από τις προβλεπόμενες στη διάταξη αυτή προϋποθέσεις, όπως στην περίπτωση κατά την οποία η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση του υπεύθυνου επεξεργασίας με έννομη υποχρέωση αυτού (ΝΣΚ Ολ 63/2008, ΝΣΚ 50/2021, 7/2019). Τέτοια υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 του ΚΔΔιαδ (ν.2690/1999) για το δικαίωμα (και αντίστοιχη αξίωση) πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα, υπό τις προϋποθέσεις που η εν λόγω διάταξη θέτει. Επιπλέον, απαιτείται σε κάθε περίπτωση, πριν την επεξεργασία των δεδομένων, η ενημέρωση του υποκειμένου αυτών για το σκοπό της επεξεργασίας (ΣΤΕ 1847/2017, 763/2010, ΝΣΚ 7/2020, 130/2020 ατομ.).

13. Ως προς το ζήτημα της κοινοποίησης από τη διοικητική αρχή σε τρίτο επίσημων εγγράφων που περιέχουν προσωπικά δεδομένα, ο ΓΚΠΔ προβλέπει στο άρθρο του 86 ότι μπορούν να κοινοποιούνται σύμφωνα είτε με το δίκαιο της Ένωσης, είτε με το εθνικό δίκαιο του μέλους όπου υπόκειται η Δημόσια Αρχή, κατά τρόπο ώστε να συμβιβάζεται η προστασία των προσωπικών δεδομένων με το δικαίωμα πρόσβασης του κοινού σε επίσημα έγγραφα, αφού τα ανωτέρω δύο συνταγματικά κατοχυρωμένα

δικαιώματα είναι τυπικά ισοδύναμα και δεν υφίσταται μεταξύ τους ιεραρχική σχέση. Πρέπει λοιπόν, κατά την άσκησή τους να εναρμονίζονται και να συμβιβάζονται, η τυχόν δε σύγκρουσή τους να αίρεται με βάση την αρχή της πρακτικής εναρμόνισης (ΣΤΕ 1792/2011, ΝΣΚ 112/2022, 50/2021, 111/2020, 7/2020, ΑΠΔΠΧ 33/2009).

14. Με το ν.4624/2019 λήφθηκαν μέτρα εφαρμογής του παραπάνω Κανονισμού στην ελληνική έννομη τάξη, ενσωματώθηκε η Οδηγία (ΕΕ) 2016/680, καταργήθηκε ο ν.2472/1997 (πλην ορισμένων διατάξεών του, όπως του άρθρου 2, ρητά αναφερομένων στο άρθρο 84 του νόμου αυτού), και αντικαταστάθηκε το νομοθετικό πλαίσιο που ρύθμιζε τη συγκρότηση και λειτουργία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ).

Στις διατάξεις των άρθρων 5 και 26 του ανωτέρω νόμου προβλέπονται οι περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι επιτρεπτή από το Δημόσιο Φορέα η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και η διαβίβασή τους σε ιδιώτη, οι οποίες ταυτίζονται με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις του ΓΚΠΔ, με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι ο τρίτος στον οποίο διαβιβάζονται τα δεδομένα έχει έννομο συμφέρον να λάβει γνώση αυτών, το δε υποκείμενο των δεδομένων γνωρίζει τη διαβίβαση και δεν έχει έννομο συμφέρον στη μη διαβίβασή τους. Τέλος, με το άρθρο 42 του νόμου αυτού γίνεται ευθεία παραπομπή στις διατάξεις του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν.2690/1999) όταν πρόκειται για την χορήγηση εγγράφων που συντάσσονται ή φυλάσσονται από Φορείς του Δημοσίου Τομέα και περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Καθίσταται λοιπόν σαφές ότι η διάταξη του άρθρου 5 του ν.2690/1999, συνεχίζει να αποτελεί την κεντρική διάταξη του δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα, όταν περιεχόμενό τους αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, χωρίς όμως η εφαρμογή του να αποκλείει την εφαρμογή των συναφών διατάξεων του Γενικού Κανονισμού, με τις οποίες προστατεύεται η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων και των ειδικών κατηγοριών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ευαίσθητα δεδομένα). Αντίθετη εκδοχή θα επέτρεπε στον εθνικό νομοθέτη, με τον ν.4264/2019, να περιορίσει ή να ανατρέψει το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο προστατεύεται με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ, ο οποίος ως ευρωπαϊκό νομοθέτημα υπερισχύει εθνικού νόμου μη συμβατού με τις διατάξεις του (ΝΣΚ 112/2022, 50/2021).

15. Ενόψει των ανωτέρω, υπό την ισχύ του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων 2016/679, για τη χορήγηση σε τρίτους ενδιαφερόμενους διοικητικών

εγγράφων που περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφαρμόζεται σε πρώτο στάδιο το άρθρο 5 του ΚΔΔιαδ και εάν η εξεταζόμενη περίπτωση εμπίπτει στις απαγορεύσεις του ως άνω άρθρου(παράγραφος 3), παρέλκει η εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ, ενώ σε αντίθετη περίπτωση πεδίο εφαρμογής έχουν οι διατάξεις του ΓΚΠΔ προς διερεύνηση της δυνατότητας χορήγησης ή μη αντιγράφου του αιτούμενου εγγράφου που αφορά σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα (απλά ή ειδικών κατηγοριών δεδομένα) και περαιτέρω των προϋποθέσεων χορήγησής τους και της νομιμότητας της επεξεργασίας τους (ΝΣΚ 112/2022, 50/2021,111/2020, 7/2020). Εξάλλου, και υπό την ισχύ του ν.2472/1997, ως προς το ζήτημα της παράλληλης εφαρμογής αυτού και του άρθρου 5 του ΚΔΔιαδ γινόταν δεκτό από το ΝΣΚ ότι τα δύο νομοθετήματα ρυθμίζουν διαφορετικά πεδία και αποβλέπουν σε διαφορετικούς στόχους, πλην σε ορισμένα σημεία επικαλύπτονται και η μια ρύθμιση δεν εξοστρακίζει την άλλη παρά μόνο όταν δεν υπάρχει δυνατότητα σύγκλησης. Ειδικότερα γινόταν δεκτό ότι, εάν η συγκεκριμένη περίπτωση ενέπιπτε στις απαγορεύσεις του άρθρου 5 του ν.2690/1999, τότε δεν είχε εφαρμογή ο ν.2472/1997, ενώ αντίθετα ο τελευταίος είχε εφαρμογή, εάν η εξεταζόμενη περίπτωση δεν ενέπιπτε στις απαγορεύσεις χορήγησης εγγράφων, με υποχρέωση της Διοίκησης να εξετάσει το αίτημα χορήγησης αντιγράφου διοικητικού εγγράφου με βάση την αρχή της αναλογικότητας (ενδεικτικά: ΝΣΚ Ολ 63/2008, ΝΣΚ 70/2017, 189,190/2015, 209/2005).

16. Περαιτέρω, όσον αφορά την άδεια άσκησης ιδιωτικού έργου ή εργασίας με αμοιβή, που εκδίδεται από τον αρμόδιο υπουργό και χορηγείται σε υπάλληλο του Δημοσίου, κατόπιν αίτησής του και υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 31 του Υ.Κ., αποτελεί διοικητικό έγγραφο, κατά την έννοια του άρθρου 5 του ΚΔΔιαδ (ν.2690/1999) και ως εκ τούτου, κατ'αρχήν, είναι επιτρεπτή η χορήγηση αντιγράφου αυτής στον τρίτο που θεμελιώνει εύλογο ενδιαφέρον. Εξάλλου, η εν λόγω άδεια, ως στοιχείο της δραστηριότητας του υπαλλήλου, περιλαμβάνεται μαζί με όλα τα στοιχεία που προσδιορίζουν την ατομική, οικογενειακή, περιουσιακή και υπηρεσιακή κατάσταση του υπαλλήλου, στο «προσωπικό του μητρώο» (άρθρο 23 Υ.Κ.) και συνιστά δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα (πρβλ ΝΣΚ 310/2016).

17. Η τήρηση του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου, συνιστά υποχρέωση της Υπηρεσίας Προσωπικού, καθώς βάσει αυτού ενεργούνται όλες οι υπηρεσιακές μεταβολές του. Ο τρόπος τήρησης και ενημέρωσης του προσωπικού μητρώου των

δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων νπδδ ρυθμίζεται με τις διατάξεις του π.δ/τος 178/2004. Από τις ίδιες διατάξεις ρυθμίζεται, συνακόλουθα, και το προσωπικό μητρώο του προσωπικού της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης Καταστημάτων Κράτησης, στο οποίο προσωπικό εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν τους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους, σύμφωνα με τη σχετική πρόβλεψη του άρθρου 1 παρ.2 του π.δ/τος 215/2006. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 και 4 του π.δ.178/2004, στο προσωπικό μητρώο των δημοσίων υπαλλήλων τίθενται και φυλάσσονται, με την ευθύνη του Προϊσταμένου της οικείας υπηρεσίας προσωπικού, στοιχεία που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην δραστηριότητα του υπαλλήλου. Ο ανωτέρω Προϊστάμενος, ο οποίος έχει την ιδιότητα του υπευθύνου επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν.2472/1997, καθώς το προσωπικό μητρώο συνιστά αρχείο, οφείλει να ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο για κάθε στοιχείο που τίθεται στο προσωπικό του μητρώο και η ίδια υποχρέωσή του υφίσταται σε περίπτωση διαβίβασης στοιχείων του προσωπικού μητρώου σε άλλη υπηρεσία ή τρίτο (ΑΠΔΠΧ 60/2008).

18. Η διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του π.δ/τος 178/2004 αποκλείει τη γνώση και πρόσβαση οποιουδήποτε τρίτου στο περιεχόμενο των στοιχείων του προσωπικού μητρώου, ερχόμενη φαινομενικά μόνο και όχι πραγματικά σε αντίθεση με τη διάταξη του άρθρου 5 του ΚΔιΔιαδ.(ν.2690/1999) για την πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα και τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων. Πλην, καθ' ερμηνεία της διάταξης αυτής, σε συνδυασμό με τις αμέσως επόμενες διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του ίδιου άρθρου, συνάγεται ότι ο αναφερόμενος «αποκλεισμός» του τρίτου από την πρόσβαση στα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου σχετίζεται και αφορά μόνο στην καταχώρηση και επεξεργασία των στοιχείων του μητρώου που τηρούνται ηλεκτρονικά, με σκοπό την προστασία και διαφύλαξη αυτών από αλλοίωση, καταστροφή και απώλεια, η δε τήρηση και επεξεργασία των στοιχείων αυτών, όπως ρητά ορίζεται, διέπονται συμπληρωματικά από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Εξάλλου, το ΝΣΚ, κατ' εφαρμογή των ομοίου περιεχομένου διατάξεων του άρθρου 23 του προϊσχύσαντος Υ.Κ. (ν.2683/1999) και του άρθρου 4 του π.δ/τος 178/2004, έχει δεχθεί (ΝΣΚ Ολ 63/2008, ΝΣΚ 310/2016,165/2008 και 589/2005) ότι οι ανωτέρω διατάξεις δεν καθιερώνουν απόλυτο απόρρητο, κατά την έννοια της παραγράφου 3

του άρθρου 5 του ν.2690/1999, ώστε να αποκλείεται το δικαίωμα γνώσεως των στοιχείων του προσωπικού μητρώου απολύτως σε κάθε περίπτωση από κάθε ενδιαφερόμενο ή έχοντα έννομο συμφέρον, και το οποίο δεν μπορεί να καμφθεί σε καμιά περίπτωση, πλην των αναφερομένων στη διάταξη αυτή. Περαιτέρω έχει δεχθεί ότι, επειδή τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου των υπαλλήλων αποτελούν συνάμα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 του ν.2472/1997, ο νομοθέτης δεν θέλησε να αποκλείσει την πρόσβαση στα στοιχεία αυτά του τρίτου στις περιπτώσεις που ο τρίτος δύναται, σύμφωνα με το ν.2472/1997, να λάβει γνώση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα άλλου προσώπου.

Ίδια ερμηνεία της επίμαχης διάταξης ενδείκνυται να γίνει και υπό την ισχύ του ΓΚΠΔ, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται συμπληρωματικά, κατά την διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του πδ 178/2004, για την τήρηση και επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στα στοιχεία που τηρούνται στο προσωπικό μητρώο του υπαλλήλου. Διαφορετική ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης θα προσέκρουε στο συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της πρόσβασης κάθε ενδιαφερομένου στα διοικητικά έγγραφα.

19. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι στην υπό κρίση περίπτωση ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου (Ε.Α.), ως υπεύθυνος επεξεργασίας του μητρώου και των στοιχείων που περιέχονται σ' αυτό, υποχρεούται, κατ' αρχήν, να πληροφορήσει την ενδιαφερόμενη αιτούσα (Ε.Π.) για την έκδοση ή μη άδειας ιδιωτικού έργου ή εργασίας υπέρ του υπαλλήλου, καθώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις ικανοποίησης του δικαιώματος γνώσης απ' αυτήν της έκδοσης ή μη του συγκεκριμένου διοικητικού εγγράφου, αφού υπέβαλε γραπτό αίτημα, προσδιόρισε με σαφήνεια το αιτηθέν έγγραφο, και θεμελιώνει εκτός από εύλογο ενδιαφέρον και ειδικό έννομο συμφέρον να λάβει γνώση αυτού, διότι συντρέχει στο πρόσωπό της όχι μόνο η ιδιότητα του πολίτη, αλλά και αυτή της κατηγορουμένης, καθώς έχει παραπαιεμφθεί με την κατηγορία της συκοφαντικής δυσφήμισης σε βάρος του Ε.Α..

20. Σε περίπτωση έκδοσης άδειας ιδιωτικού έργου ή εργασίας του υπαλλήλου, αυτή περιλαμβάνει προδήλως απλά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και δεν εμπίπτει στις απαγορεύσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ΚΔΔ. Ως εκ τούτου, για την χορήγηση αντιγράφου της, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του ΓΚΠΔ, κατά τις οποίες η

επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τη μορφή της διαβίβασης ή ανακοίνωσης δεδομένων σε τρίτο είναι σύνηθες και όταν είναι αναγκαία για τη συμμόρφωση του υπεύθυνου επεξεργασίας με έννομη υποχρέωσή του. Τέτοια περίπτωση συνιστά και η εξεταζόμενη κατά την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας, Προϊστάμενος της Υπηρεσίας προσωπικού μητρώου, υποχρεούται, εκτός από την πληροφόρηση της αιτούσας για την έκδοση της άδειας εργασίας του υπαλλήλου, να της χορηγήσει και αντίγραφο αυτής, αφού προηγηθεί σχετική ενημέρωση του υπαλλήλου, ως υποκειμένου των προσωπικών δεδομένων που η εν λόγω άδεια περιλαμβάνει.

21. Η χορήγηση του αντιγράφου του αιτηθέντος εγγράφου, στην προκειμένη περίπτωση αφενός συνιστά πλήρη ικανοποίηση του δικαιώματος της ενδιαφερόμενης αιτούσας για πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα, αφετέρου είναι αναγκαία για την αποτελεσματική άσκηση του κατοχυρωμένου στα άρθρα 20 παρ.1 του Συντάγματος και 6 παρ.1 της ΕΣΔΑ δικαιώματός της για δικαστική προστασία, αφού το επίμαχο έγγραφο (άδεια εργασίας) δεν περιλαμβάνεται στα «αναγνωστέα έγγραφα» του κλητηρίου θεσπίσματος, το ανωτέρω δε δικαίωμα δικαστικής προστασίας της αιτούσας υπερτερεί του δικαιώματος του υποκειμένου για προστασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα.

22. Επειδή η άδεια εργασίας περιλαμβάνει προσωπικά δεδομένα του υπαλλήλου που αφορά, η χορήγηση αντιγράφου της είναι επιτρεπτή μόνο για την ικανοποίηση του επικαλούμενου εννόμου συμφέροντος της ενδιαφερόμενης αιτούσας για την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος δικαστικής προστασίας της, και ως εκ τούτου είναι απαραίτητη η δέσμευσή της για την χρησιμοποίησή του μόνο για τον ανωτέρω σκοπό στην συγκεκριμένη ποινική δίκη.

Απάντηση

23. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, βάσει του δοθέντος πραγματικού του ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ') γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής :

Η υπηρεσία υποχρεούται να ικανοποιήσει το υποβληθέν αίτημα της ενδιαφερόμενης αιτούσας (Ε.Π.), πληροφορώντας την, κατ' αρχήν, για την έκδοση ή μη άδειας για άσκηση ιδιωτικού έργου ή εργασίας του υπαλλήλου (Ε.Α.), και σε καταφατική περίπτωση, να χορηγήσει σ' αυτήν αντίγραφο της άδειας προς πλήρη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης στα διοικητικά έγγραφα και με σκοπό την

αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος δικαστικής προστασίας της αιτούσας, με προηγούμενη ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων αυτών και δέσμευση της αιτούσας για χρησιμοποίηση του εγγράφου αποκλειστικά στην εκκρεμή ποινική δίκη.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 30 - 06 - 2023

Ο Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης

Αγγελική Αναστοπούλου

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Πάρεδρος ΝΣΚ